

DE DE BLINK ONDERWIJS SPECIALISTEN

In samenwerking met



**PTA KBL
2025 - 2026**

Samen laten we elk kind groeien

Inhoud

INLEIDING	1
HET PTA VMBO KBL	1
PTA PROFIELVAK	0
PROFIEL DIENSTVERLENING EN PRODUCTEN	1
PTA PROFIELMODULE ORGANISEREN VAN EEN ACTIVITEIT VOOR EEN OPDRACHTGEVER	1
PTA PROFIELMODULE PRESENTEREN, PROMOTEN EN VERKOPEN	2
PTA PROFIELMODULE EEN PRODUCT MAKEN EN VERBETEREN	3
PTA PROFIELMODULE MULTIMEDIALE PRODUCTEN MAKEN	4
PTA'S ALGEMEEN VORMEND ONDERWIJS (AVO) VAKKEN	5
PTA VAK NEDERLANDS	6
PTA VAK ENGELS	9
PTA VAK WISKUNDE	12
PTA VAK REKENEN	15
PTA VAK BIOLOGIE	16
PTA VAK ECONOMIE	20
PTA VAK BEWEGINGSONDERWIJS (BO)	23
PTA VAK MAATSCHAPPIJLEER	25
PTA VAK CKV (CULTURELE EN KUNSTZINNIGE VORMING)	26
PTA VAK LOB (LOOPBAANORIËNTATIE EN BEGELEIDING)	27
PTA VAK STAGE	28

INLEIDING

Beste leerling,

In dit grote document vind je het Programma van Toetsing en Afsluiting (afgekort PTA).

VSO De Blink heeft in samenwerking met Het Perron dit PTA samengesteld. Het examen wordt 'onder de vlag' van Het Perron afgenomen.

De examencommissie doet jaarlijks hiervoor een voorstel en het bestuur van de school en de medezeggenschapsraad moeten deze goedkeuren. Het Programma van Toetsing en Afsluiting is een overzicht van alle vakken met de omschrijving van de Schoolexamen (SE) toetsen, hoe er getoetst wordt, de herkansingsmogelijkheid en de weging.

In het PTA kun je dus zien hoe onderdelen meetellen voor de vaststelling van het schoolexamencijfer. In het derde leerjaar begin je al met je examen en dat sluit je af in het 4e leerjaar. Het PTA wordt bij de start van een schooljaar vastgesteld en gepubliceerd. Er kunnen dus ieder schooljaar wijzigingen zijn ten opzichte van het vorige schooljaar. Let er daarom goed op dat je het PTA hebt van het huidige schooljaar, want alleen dat is geldend.

Het gehele examen bestaat uit een schoolexamen (SE) voor ieder vak en een centraal examen (CE). Deelname aan de schoolexamens is verplicht. Het schoolexamencijfer wordt samengesteld uit cijfers van opdrachten, toetsen en beoordelingen die je gedurende de schooljaren van klas 3 en 4 op school hebt behaald. Het kan voorkomen dat een leerling voor één of meer vakken een aangepast PTA krijgt i.v.m. een versneld traject of andere bijzondere omstandigheden.

De mentor zal het PTA in het algemeen bespreken en de vakdocent zal het vak verder toelichten.

Namens alle docenten wens ik je veel succes met je opleiding.

Margo van Berlo
Locatiedirectuer De Blin

Het PTA vmbo kbl

Artikel 1 Indeling schooljaar

Een schooljaar is verdeeld in lesperiodes.

In klas 3 zijn er 5 lesperiodes, waarbij in de 5e lesperiode ook het praktijkexamen van het beroepsgerichte profielvak plaatsvindt. In klas 4 zijn er 4 lesperiodes met aansluitend in de 5e periode de centrale examens. Iedere periode wordt afgesloten met perronweken, waarin ook schoolexamens zijn gepland. Hiervoor wordt aan het begin van het schooljaar een toetsrooster voor het hele schooljaar vastgesteld en op SharePoint geplaatst. Dit overzicht geeft van ieder schoolexamen aan in welke lesperiode of perronweek het wordt afgenomen.

Artikel 2 Vakken

In dit PTA staan de vakken die op het VSO De Blink gegeven worden. Bewegingsonderwijs, kunst-, theorie- maar ook beroepsgerichte vakken. De vakken die je volgt hangen samen met je gekozen profiel, leerweg en keuzevakken. Er zijn verplichte vakken en niet verplichte vakken. De onderdelen van het examen die in het schoolexamen worden getoetst, worden in het PTA als kerndeel per vak genoemd.


Artikel 3 Beroepsgerichte praktijkvakken

Wat betreft het beroepsgerichte vak geldt dat bij een gekozen vmbo-b profiel altijd 4 verplichte profielmodules horen. Je volgt deze vakken in klas 3 en doet voor deze 4 vakken ook al in klas 3 landelijk praktijkexamen.

De beroepsgerichte keuzevakken, ook 4, volg je in klas 4 en sluit je af met een schoolexamen.

De landelijke examens voor andere vakken zijn in klas 4.

Het beroepsgerichte vak

Profielvak	Profielmodules
 Dienstverlening en Producten	Organiseren van een activiteit
	Presenteren, promoten en verkopen
	Een product maken en verkopen
	Multimediale productie maken

Cijferberekening beroepsgerichte vakken

Basisberoepsgerichte leerweg (2 cijfers voor de zak-slaagregeling):

Profielvak

Voor het profielvak geldt:

- er is 1 ondeelbaar landelijk examen (=A) en
 - daarnaast een schoolexamen voor de 4 modules $(m1+m2+m3+m4) / 4$
- =B De berekening eindcijfer profielvak wordt dan: $(A + B) / 2$

Combinatiecijfer

Voor de beroepsgerichte keuzevakken wordt het eindcijfer bepaald door het schoolexamen:

- Combinatiecijfer $(KV1+KV2+KV3+KV4)/4$ = eindcijfer beroepsgericht keuzevak, waarbij de afzonderlijke keuzevakken eerst afgerond worden op een heel cijfer alvorens zij opgeteld en gedeeld worden en samen het combinatiecijfer vormen.

Artikel 4 Rekenen

Leerlingen zonder wiskunde in het pakket krijgen een apart schoolexamen rekenen. Per augustus 2019 is de rekentoets afgeschaft. Voor leerlingen met wiskunde in het pakket worden de rekenvaardigheden geïntegreerd in de eindtoetsing voor wiskunde. Leerlingen zonder wiskunde krijgen sinds schooljaar 2020-2021 een apart schoolexamen rekenen met een bijbehorend PTA. Het behaalde cijfer telt **niet** mee bij de uitslagbepaling en wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst. Doel van het schoolexamen rekenen is het vervolgonderwijs zicht geven op het door de leerling/student in spé behaalde rekenniveau.

Artikel 5 Toegestane hulpmiddelen

Voor de hulpmiddelen die gebruikt mogen worden bij het schoolexamen wordt de *Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vo 2023* toegepast. De regeling is te vinden op www.examenblad.nl via de link [bijlage 1a vmbo bij Regeling hulpmiddelen ce vo 2024](#).

Artikel 6 Praktische opdrachten en handelingsdelen

Voor zowel praktische opdrachten als handelingsdelen geldt dat de docent de eisen en uiterste inleverdatum met de leerling zal communiceren.

Artikel 7 Inhalen en herkansen

Het inhalen van een toets betekent dat een toets, bijvoorbeeld i.v.m. met ziekte, op een later moment wordt ingehaald.

Het herkansen van een toets betekent dat een toets, nadat deze eerst gemaakt is, op een later moment opnieuw gemaakt wordt om te proberen een hoger cijfer te halen.

Alle regels voor herkansen en inhalen zijn vermeld in het examenreglement.

Artikel 8 Herexamen van het schoolexamen

1. Maatschappijleer

Een examenkandidaat mag voor het vak **maatschappijleer** waarvoor een eindcijfer lager dan 6 is behaald, een herexamen afleggen.

Het tijdstip van het herexamen wordt in overleg met de examinator bepaald. Het herexamen omvat de gehele school examenstof van maatschappijleer, tenzij door de directeur anders wordt besloten. Het hoogst behaalde cijfer telt.

2. Beroepsgericht keuzevak

Een examenkandidaat mag voor één van de **beroepsgerichte keuzevakken**, waarvoor een eindcijfer lager dan 4 is behaald of voor het combinatiecijfer lager dan 6 is behaald, een herexamen afleggen.

Het tijdstip van het herexamen wordt in overleg met de examinator bepaald. Het herexamen omvat de gehele school examenstof van het keuzevak, tenzij door de directeur anders wordt besloten. Het hoogst behaalde cijfer telt.

Artikel 9 LOB (loopbaanoriëntatie en begeleiding) op VSO De Blink

Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB) wordt niet afgesloten met een centraal examen, maar alleen met het schoolexamen. Dit schoolexamen bestaat uit opdrachten die uitgevoerd moeten worden in leerjaar 3 en 4.

LOB heeft tot doel dat je je oriënteert op de wereld van arbeid en beroep en dat je in staat bent een keuze te maken voor een vervolgopleiding. Dat doe je op basis van zogenaamde loopbaancompetenties. Deze loopbaancompetenties ontwikkel je tijdens stage en opdrachten. Tijdens zogenaamde loopbaanreflectiegesprekken praat je met je mentor en/of vakdocent over je voortgang, over wat je gedaan hebt in het kader van lob en welke stappen je hebt gezet en gaat zetten.

LOB loopt als een rode draad door alle beroepsgerichte vakken, maar ook loopbaanreflectiegesprekken, stage en aparte lob opdrachten horen hierbij.

Activiteiten die mogelijk zijn in het kader van lob:

- Minstens één lob opdracht bij het profielvak afronden
- Kiezen van 2 (vmbo-b en -k 4) beroepsgerichte keuzevakken en de keuze motiveren tijdens loopbaanreflectiegesprekken
- Minstens één lob opdracht bij elk keuzevak afronden
Stage behorend bij het bedrijf/de instelling die past bij de keuze en daarvan verslag leggen aan de hand van opdrachten.
- Deelname aan loopbaangesprekken. Meeloopdag op een mbo opleiding in de lijn van de keuze

LOB moet met een voldoende worden afgesloten en wordt afgevinkt als handlingsdeel in het PTA LOB.

Artikel 10 Maatwerk

1. Versnellers

Het bevoegd gezag kan een leerling in de bovenbouw toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen. Voor deze "**versnellers**" wordt, indien noodzakelijk, een apart individueel PTA opgesteld.

2. Overstappers en zij-instromers

Voor "**overstappers en zij-instromers**" wordt een apart individueel PTA opgesteld, zodat zij alsnog kunnen voldoen aan de exameneisen die de school heeft gesteld in het PTA dat behoort bij de schoolsoort waarnaar de kandidaat "overstapt / instroomt".

3. Terugvaloptie in relatie tot SE hoger niveau

Als een leerling gebruik wil maken van de **terugvaloptie** met het SE dat ook op het **hogere niveau** is afgelegd is het uitgangspunt dat het schoolexamencijfer blijft staan. Wanneer blijkt dat er bij één of meer PTA-onderdelen van een vak een grote discrepantie is tussen het schoolexamenprogramma op het hogere niveau en het geëigende niveau, worden de diverse onderdelen opnieuw beoordeeld volgens het PTA op het eigen niveau.

Artikel 11 Afsluiting schoolexamen

De school dient volgens de wet een officiële afsluiting van het schoolexamen te organiseren. Dit moment is een duidelijke markering dat het schoolexamen is afgesloten en de leerling het volledige PTA heeft doorlopen en aan alle onderdelen is voldaan. Hiermee kan de leerling overgaan tot het maken van het centraal examen.

Deze afsluiting vindt plaats op een hiervoor ingeroosterd moment kort nadat alle schoolexamens inclusief eventuele herkansingen zijn afgerond, maar voorafgaand aan de start van het centraal examen.

De directeur en de examensecretaris tekenen de cijferlijst waar alle behaalde schoolexamencijfers op staan. De mentor of een vervanger daarvan reikt deze cijferlijst uit en de leerling tekent voor ontvangst. Deze officiële afsluiting van het schoolexamen is verplicht voor alle examenkandidaten en zij dienen daarom allen hierbij aanwezig te zijn.

Het PTA wordt met een tabel weergegeven. In onderstaand overzicht staat de betekenis van elke kolom en de toelichting

kolomkop	toelichting																																			
Volgnr	Dit geeft enkel de nummering van het PTA aan. Dit is niet automatisch ook de volgorde van afname.																																			
Periode	Wat aangeduid wordt met PTA3 wordt afgenomen in leerjaar 3 en wat PTA4 wordt afgenomen in leerjaar 4.																																			
Omschrijving	Korte omschrijving van het thema/onderwerp en/of de wijze van toetsing																																			
Kerdeel	Voor ieder vak zijn landelijk wettelijke kerndelen opgesteld met daarin verwoord alles wat een leerling moet kunnen en kennen voor dat vak. De betekenis van de kerndelen is te vinden in het examenprogramma (www.examenblad.nl).																																			
Inhoud onderwijsprogramma	Weergave wat een leerling hiervoor moet kunnen en/of kennen. De wijze waarop dit vermeld wordt verschilt per vak, maar in de meeste gevallen wordt de inhoud weergegeven waarbij ook een verwijzing naar één of meer (onderdelen van) een hoofdstuk uit de lesmethode wordt gebruikt.																																			
Toetsvorm	Hier wordt de soort toets aangegeven. Er zijn verschillende toetsvormen mogelijk: mondeling (m), schriftelijk (s), digitaal (d), praktische opdracht (po) en handelingsdeel (hd)																																			
Toetsduur	De lengte wordt aangegeven in minuten. Dit is soms indicatief en soms is het niet van toepassing vanwege een langdurige opdracht. Meestal geldt dan een door de docent aangegeven inlevertermijn en deadline.																																			
Weging g / %	<p>De g geeft aan het gewicht van de toets en het percentage geeft de verhouding weer van het gewicht van de toets ten opzichte van het totale PTA. Voorbeeld:</p> <table border="1" style="margin-left: 40px;"> <thead> <tr> <th></th> <th>SE-1</th> <th>SE-2</th> <th>SE-3</th> <th>SE-4</th> <th>SE-5</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>10%</td> <td>10%</td> <td>25%</td> <td>25%</td> <td>30%</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td>weging</td> <td>0,10</td> <td>0,10</td> <td>0,25</td> <td>0,25</td> <td>0,30</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>behaald cijfer</td> <td>8,3</td> <td>6,5</td> <td>7,9</td> <td>7,2</td> <td>8,2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>berekening</td> <td>0,83</td> <td>0,65</td> <td>1,975</td> <td>1,80</td> <td>2,46</td> <td>7,715 → 7,7 gemiddeld</td> </tr> </tbody> </table> <p>Met bovenstaande vak PTA voorbeeld berekening van het eind-schoolexamen cijfer, wordt de schoolexamenperiode van dit vak afgesloten, en start de leerling het CE voor dit vak met een 7,7.</p> <p>Berekening cijfer beroepsgerichte vakken Zie voor de berekening van het cijfer voor de beroepsgerichte vakken de paragraaf cijferberekening beroepsgerichte vakken in dit document.</p>		SE-1	SE-2	SE-3	SE-4	SE-5			10%	10%	25%	25%	30%	100%	weging	0,10	0,10	0,25	0,25	0,30	1	behaald cijfer	8,3	6,5	7,9	7,2	8,2		berekening	0,83	0,65	1,975	1,80	2,46	7,715 → 7,7 gemiddeld
	SE-1	SE-2	SE-3	SE-4	SE-5																															
	10%	10%	25%	25%	30%	100%																														
weging	0,10	0,10	0,25	0,25	0,30	1																														
behaald cijfer	8,3	6,5	7,9	7,2	8,2																															
berekening	0,83	0,65	1,975	1,80	2,46	7,715 → 7,7 gemiddeld																														
Herkansbaar	Hiermee wordt aangegeven of het PTA-onderdeel herkansbaar kan/mag worden of niet. Alleen herkansbare PTA-onderdelen komen in aanmerking voor een eventuele herkansing.																																			
Toelichting exameneenheden en verdeling examenstof	<p>Conform de syllabus van betreffend vak op www.examenblad.nl wordt de samenhang tussen (verplichte) schoolexamenstof en de PTA toetsen in een tabel weergegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ of een exameneenheid tot verplichte SE examenstof behoort, ○ of een exameneenheid tot verplichte CE examenstof behoort, en ook in het SE wordt getoetst, ○ of de examenstof door het bevoegd gezag is gekozen. 																																			
Gebruikte afkortingen	PTA3 = leerjaar 3 m = mondeling po = praktijkopdracht PTA4 = leerjaar 4 s = schriftelijk hd = handelingsdeel PTA = leerjaar 3/4 d = digitaal g = getal % =in procenten totaal																																			



in samenwerking met



PTA profielvak

Het hierna volgende PTA is van het profielvak Dienstverlening & Producten KBL.

Profiel Dienstverlening en producten**PTA profielmodule Organiseren van een activiteit voor een opdrachtgever**

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging g	%	herkans-baar
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Praktijk Organiseren van een activiteit voor de opdrachtgever	P/DP/1.1 P/DP/1.2 P/DP/1.3	Praktische en digitale vaardigheden met betrekking tot het organiseren van een activiteit voor een (externe) opdrachtgever. Waaronder kosten berekenen, bestellingen en/of roosters maken in Excel	PO	n.v.t.	4	40	✓
2	PTA3	Praktijk Werkzaamheden rondom hospitality uitvoeren	P/DP/1.3 P/DP/1.4	Voeding bereiden en presenteren en hierbij facilitaire werkzaamheden uitvoeren	PO	n.v.t.	3	30	✓
3	PTA3	Theorie Organiseren van een activiteit voor de opdrachtgever	P/DP/1.1 P/DP/1.2 P/DP/1.3 P/DP/1.4	Toets over de behandelde stof	S	60 min	3	30	✓
								100%	

PTA profielmodule Presenteren, promoten en verkopen

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging g	%	herkans-baar
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Praktijk Een media-uiting maken	P/DP/2.1	Praktische en digitale vaardigheden toepassen voor het maken van een media-uiting voor een bepaald doel met behulp van sociale media en rekening houdend met een doelgroep	PO	n.v.t.	3	30	✓
2	PTA3	Praktijk Verkoopwerkzaamheden uitvoeren	P/DP/2.2 P/DP/2.3	Combinatieopdracht: Een promotieplan maken en naar aanleiding daarvan: 1. Een verkoopgesprek voeren 2. Een productpresentatie maken 3. Een product demonstreren met instructie	PO	n.v.t.	4	40	✓
3	PTA3	Theorie Presenteren, promoten en verkopen	P/DP/2.1 P/DP/2.2 P/DP/2.3	Toets over de behandelde stof	S	60 min	3	30	✓
								100%	

PTA profielmodule Een product maken en verbeteren

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging g	%	herkans-baar
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Praktijk Organiseren van een activiteit voor de opdrachtgever	P/DP/3.1	Een productontwerp verbeteren: Een bestaand productontwerp beoordelen en suggesties doen voor verbetering en een product ontwerpen in een 3D-tekenprogramma	PO	n.v.t.	4	40	✓
2	PTA3	Praktijk Een product maken	P/DP/3.2	Een product maken: a.d.h.v. een werktekening een product fysiek in elkaar zetten, controleren d.m.v. veilig gebruik van de benodigde gereedschappen en machines	PO	n.v.t.	3	30	✓
3	PTA3	Theorie Een product maken en verbeteren	P/DP/3.1 P/DP/3.2	Toets over de behandelde stof	S	60 min	3	30	✓
								100%	

PTA profielmodule Multimediale producten maken

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging g	%	herkans-baar
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Praktijk Digitaal & website ontwerp	P/DP/4.1 P/DP/4.3	Ontwerpen van een website en/of digitaal product n.a.v. onderzoek, ontwerpfase en eindproduct.	PO	n.v.t.	4	40	✓
2	PTA3	Praktijk Filmen	P/DP/4.2	Vorbereidingen treffen voor het maken van filmopnamen, juiste filmopnamen maken/kiezen en filmbeelden monteren.	PO	n.v.t.	3	30	✓
3	PTA3	Theorie Multimediale producten maken	P/DP/4.1 P/DP/4.2 P/DP/4.3	Toets over de behandelde stof.	S	60 min	3	30	✓
								100%	

PTA's algemeen vormend onderwijs (avo) vakken

De hierna volgende PTA's zijn van alle algemeen vormende vakken

vmbo-kbl

Het gaat hierbij om:

- Nederlands (NE)
- Engels (EN)
- Wiskunde (WI)
- Rekenen (RE)
- biologie (BI)
- economie (EC)
- bewegingsonderwijs (BO)
- maatschappijleer (MA)
- culturele en kunstzinnige vorming (CKV)
- loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB)
- stage

PTA vak Nederlands

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma - Nederlands	toets-vorm	toets-duur	weging %	herkans-baar	
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Spreek- en gespreksvaardigheid	NE/K/2, 3, 5, 8	Strategieën kiezen en hanteren die afgestemd zijn op het bereiken spreek- en gespreksdoelen. Het taalgebruik aanpassen aan de doelgroep. Het verwerken van informatie naar een spreekopdracht.	M	5 min.	2	14,28	✓
2	PTA3	Luister- en kijkvaardigheid	NE/K/4	Luister- en kijkstrategieën hanteren, compenserende strategieën kiezen en hanteren, het doel van de makers van een programma aangeven, de belangrijkste elementen van een programma weergeven.	D	60 min.	2	14,28	---
PTA leerjaar 4									
3	PTA4	Taalverzorging	NE/K/7	Conventies hanteren met betrekking tot tekstsoorten, tekst- en alinea-opbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging, het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek.	D	40 min.	1	7,16	✓
4	PTA4	Leesvaardigheid en schrijfvaardigheid 1	NE/K/2, 3, 6, 7	(compenserende) Strategieën kiezen en hanteren die afgestemd zijn op het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen. Functie van beeld en opmaak herkennen. Schrijfdoel van de auteur aangeven. Tekst indelen in betekenisvolle eenheden en relaties benoemen. Het hoofdonderwerp + hoofdgedachte aangeven. Een globale samenvatting geven. Verschillende tekstrelaties herkennen. Schrijfdoel tot uitdrukking brengen. Conventies hanteren m.b.t. tekstsoorten, tekst- en alinea-opbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging.	D	120 min.	2	14,28	✓

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma - Nederlands	toets-vorm	toets-duur	weging %		herkans-baar
5	PTA4	Leesvaardigheid en schrijfvaardigheid 2	NE/K/2, 3, 6, 7	(compenserende) Strategieën kiezen en hanteren die afgestemd zijn op het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen. Functie van beeld en opmaak herkennen. Schrijfdoel van de auteur aangeven. Tekst indelen in betekenisvolle eenheden en relaties benoemen. Het hoofdonderwerp + hoofdgedachte aangeven. Een globale samenvatting geven. Verschillende tekstrelaties herkennen. Schrijfdoel tot uitdrukking brengen. Conventies hanteren m.b.t. tekstsoorten, tekst- en alinea-opbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging.	D	120 min.	2	14,28	✓
6	PTA4	Leesvaardigheid en schrijfvaardigheid 3	NE/K/2, 3, 6, 7	(compenserende) Strategieën kiezen en hanteren die afgestemd zijn op het bereiken van verschillende lees- en schrijfdoelen. Functie van beeld en opmaak herkennen. Schrijfdoel van de auteur aangeven. Tekst indelen in betekenisvolle eenheden en relaties benoemen. Het hoofdonderwerp + hoofdgedachte aangeven. Een globale samenvatting geven. Verschillende tekstrelaties herkennen. Schrijfdoel tot uitdrukking brengen. Conventies hanteren m.b.t. tekstsoorten, tekst- en alinea-opbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging.	D	120 min.	2	14,28	✓
7	PTA4	Spreek- en gespreksvaardigheid	NE/K/1, 2, 3, 5, 8	Strategieën kiezen en hanteren die afgestemd zijn op het bereiken spreek- en gespreksdoelen. Het taalgebruik aanpassen aan de doelgroep. Het verwerken van informatie naar een spreekopdracht.	M	10 min.	2	14,28	---
8	PTA4	Luister- en kijkvaardigheid	NE/K/4	Luister- en kijkstrategieën hanteren, compenserende strategieën kiezen en hanteren, het doel van de makers van een programma aangeven, de belangrijkste elementen van een programma weergeven.	D	60 min.	1	7,16	---
								100%	

Opmerkingen / toelichtingen

- **exameneenheden**
Zie volgende pagina voor de kerndeel namen en verdeling examenstof over het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE)

Verdeling van de examenstof over centraal examen en schoolexamen

Toelichting				
Het eindexamen Nederlands bestaat uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE).				
Het SE heeft betrekking op de exameneenheden in onderstaande tabel waar in kolom [SE (verplicht)] en kolom [SE (schoolkeuze)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - Hoe elke SE-toets wordt afgenomen zie je in bovenstaande kolom [Toetsvorm]. - Het eindcijfer van het SE wordt volgens bovenstaande weging bepaald. Dit cijfer wordt afgerond op één decimaal. 				
Het CE heeft betrekking op de exameneenheden waar in kolom [CE (verplicht)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - De normering voor het berekenen van het eindcijfer voor het CE wordt, na afname van het centraal examen, door het College voor Toetsen en Examens bepaald. 				
Het eindcijfer is het gemiddelde van het eindcijfer SE en het CE-cijfer.				
<ul style="list-style-type: none"> - Dit eindcijfer wordt afgerond op een geheel getal. 				
vmbo-kbl exameneenheden		SE (verplicht)	SE (schoolkeuze)	CE (verplicht)
NE/K/1	Oriëntatie op leren en werken	K		
NE/K/2	Basisvaardigheden	K		
NE/K/3	Leervaardigheden voor het vak Nederlands	K		K
NE/K/4	Luister- en kijkvaardigheid		K	K
NE/K/5	Spreek- en gespreksvaardigheid	K		
NE/K/6	Leesvaardigheid		K	K
NE/K/7	Schrijfvaardigheid		K	K
NE/K/8	Fictie	K		

- Digitale versie

PTA vak Engels

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging %	herkans-baar	
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Leesvaardigheid	MVT/K/1,2,3,4	Korte en middellange teksten: tekstbegrip vaardigheden verkennend lezen en zoekend lezen, toepassen van woordraadstrategieën en tekstdoelen vaststellen.	S	60 min.	2	9,5	✓
2	PTA3	Kijk- & luistervaardigheid	MVT/K/1,2,3,5	Belangrijke informatie uit eenvoudige informatieve bronnen halen (k&l) en belangrijke informatie halen uit korte boodschappen, aankondigingen en interviews halen.	D	120 min.	2	9,5	✓
3	PTA3	Schrijfvaardigheid	MVT/K/ 1,2,3,7	Schrijven van een informele brief, verstrekken van persoonlijke informatie (familie, hobby's, dagelijks leven, wie je bent) .	S	60 min.	2	9,5	✓
4	PTA3	Gespreksvaardigheid: verwerven, verwerken en verstrekken van informatie.	MVT/K 1,2,3,4,6,7/ V3,4	Informatie kunnen delen over een zelfgekozen onderwerp binnen een bepaald thema. Deze informatie wordt gegeven aan de hand van een zelfontworpen website, tijdschrift of Word-document.	M S	10 min.	1	5,0	---

PTA leerjaar 4										
5	PTA4	Leesvaardigheid	MVT/K/ 1,2,3,4	Korte & (middel)lange teksten: tekstbegrip vaardigheden verkennend lezen en zoekend lezen, toepassen van woordraadstrategieën en tekstdoelen vaststellen.	S	60 min.	2	9,5	✓	
6	PTA4	Schrijfvaardigheid	MVT/K/ 1,2,3,7	Schrijven van een informele e-mail, verstrekken van informatie en je mening geven (recensie).	S	60 min.	2	9,5	✓	
7	PTA4	Gespreksvaardigheid	MVT/K/ 1,2,3,6	Alledaagse situaties in rollenspel, een presentatie over een inspirerend persoon en het samenvatten en bespreken van drie zelfgekozen krantenartikelen.	M	15 min.	2	9,5	---	
8	PTA4	Kijk- & luistervaardigheid	MVT/K/ 1,2,3,4,5	Belangrijke informatie uit informatieve bronnen halen (k&l) en belangrijke informatie halen uit korte boodschappen, aankondigingen en interviews.	S	120 min.	4	19	✓	
9	PTA4	Leesvaardigheid	MVT/K/ 1,2,3,4	Korte & (middel)lange teksten: tekstbegrip vaardigheden verkennend lezen en zoekend lezen, toepassen van woordraadstrategieën en tekstdoelen vaststellen.	S	120 min.	4	19	✓	
								100%		

Opmerkingen / toelichtingen

- **exameneenheden**
Zie volgende pagina voor de kerndeel namen en verdeling examenstof over het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE)

Verdeling van de examenstof over centraal examen en schoolexamen

Toelichting				
Het eindexamen Engels bestaat uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE).				
Het SE heeft betrekking op de exameneenheden in onderstaande tabel waar in kolom [SE (verplicht)] en kolom [SE (schoolkeuze)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - Hoe elke SE-toets wordt afgenomen zie je in bovenstaande kolom [Toetsvorm]. - Het eindcijfer van het SE wordt volgens bovenstaande weging bepaald. Dit cijfer wordt afgerond op één decimaal. 				
Het CE heeft betrekking op de exameneenheden waar in kolom [CE (verplicht)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - De normering voor het berekenen van het eindcijfer voor het CE wordt, na afname van het centraal examen, door het College voor Toetsen en Examens bepaald. 				
Het eindcijfer is het gemiddelde van het eindcijfer SE en het CE-cijfer.				
<ul style="list-style-type: none"> - Dit eindcijfer wordt afgerond op een geheel getal. 				
vmbo-kbl exameneenheden		SE (verplicht)	SE (schoolkeuze)	CE (verplicht)
MVT/K/1	Oriëntatie op leren en werken	K		
MVT/K/2	Basisvaardigheden	K		
MVT/K/3	Leervaardigheden in de moderne vreemde talen	K		K
MVT/K/4	Leesvaardigheid		K	K
MVT/K/5	Luister- en kijkvaardigheid		K	K
MVT/K/6	Gespreksvaardigheid	K		
MVT/K/7	Schrijfvaardigheid	K		

- Digitale versie

PTA vak Wiskunde

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma - wiskunde	toets-vorm	toets-duur	weging %	herkansbaar
PTA leerjaar 3								
1	PTA3	Statistiek	K1-K2-K3-K4-K7	Gemiddelde, modus, mediaan, diagrammen lezen en rekenen met deze gegevens, conclusies trekken uit onderzoeken, graden aflezen.	S	60 min.	2 5	✓
2	PTA3	Procenten, kaart en doorsnede, formules en grafieken	K3-K4-K5-K6	Hoofdstuk 1, 2, 3	S	90 min.	4 10	✓
3	PTA3	Verschillende verbanden, oppervlakte en inhoud, getallen, vergelijkingen, goniometrie	K3-K4-K5-K6	Hoofdstuk 6, 7, 8, 9.4, 10	S	90 min.	4 10	✓
PTA leerjaar 4								
4	PTA4	Verbanden	K3-K4	Hoofdstuk 2	S	60 min.	2 5	✓
5	PTA4	Afstanden, hoeken, grafieken, vergelijkingen	K3-K4-K6	Hoofdstuk 3 en 4	S	60 min.	2 5	✓
6	PTA4	Rekenen	K3-K5	Hoofdstuk 5	S	60 min.	4 10	✓
7	PTA4	Vlakke Meetkunde	K3-K6	Hoofdstuk 6	S	60 min.	4 10	✓
8	PTA4	Verbanden	K3-K4	Hoofdstuk 7	S	60 min.	4 10	✓
9	PTA4	Ruimte meetkunde	K3-K6	Hoofdstuk 8	S	60 min.	4 10	✓
10	PTA4	Examenvaardigheid	K3-K4-K5-K6	Maken oud examen waarin vraagstukken over algebraïsche verbanden, rekenen, meten en schatten en meetkunde.	S	120 min.	6 15	✓

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma - wiskunde	toets-vorm	toets-duur	weging %	herkans-baar
PTA leerjaar 3								
11	PTA	GWA	K1 t/m K8	Vrije keuzeopdracht verbonden aan afdeling, zelfstandig of in tweetallen, over deel van de examenstof.	PO	n.v.t.	4 10	---
							100%	

Opmerkingen / toelichtingen

- **exameneenheden**
Zie volgende pagina voor de kerndeel namen en verdeling examenstof over het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE)

Verdeling van de examenstof over centraal examen en schoolexamen

Toelichting				
Het eindexamen wiskunde bestaat uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE).				
Het SE heeft betrekking op de exameneenheden in onderstaande tabel waar in kolom [SE (verplicht)] en kolom [SE (schoolkeuze)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - Hoe elke SE-toets wordt afgenomen zie je in bovenstaande kolom [Toetsvorm]. - Het eindcijfer van het SE wordt volgens bovenstaande weging bepaald. Dit cijfer wordt afgerond op één decimaal. 				
Het CE heeft betrekking op de exameneenheden waar in kolom [CE (verplicht)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - De normering voor het berekenen van het eindcijfer voor het CE wordt, na afname van het centraal examen, door het College voor Toetsen en Examens bepaald. 				
Het eindcijfer is het gemiddelde van het eindcijfer SE en het CE-cijfer.				
<ul style="list-style-type: none"> - Dit eindcijfer wordt afgerond op een geheel getal. 				
vmbo-kbl exameneenheden		SE (verplicht)	SE (schoolkeuze)	CE (verplicht)
WI/K/1	Oriëntatie op leren en werken	K		
WI/K/2	Basisvaardigheden	K		
WI/K/3	Leervaardigheden in het vak wiskunde	K		K
WI/K/4	Algebraïsche verbanden		K	K
WI/K/5	Rekenen, meten en schatten		K	K
WI/K/6	Meetkunde		K	K
WI/K/7	Informatieverwerking, statistiek	K		
WI/K/8	Geïntegreerde wiskundige activiteiten	K		

PTA vak Rekenen

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

vlg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging %	herkans-baar
PTA leerjaar 4								
1	PTA4	Domein getallen		Notatie, naamgeving en betekenis van zowel positieve als negatieve (grote) gehele getallen, decimale getallen en breuken en het met elkaar in verband brengen van, het ordenen van en het rekenen met deze getallen, al dan niet met de rekenmachine.	S	60 min.	1 25	✓
2	PTA4	Domein verhoudingen		Herkennen en oplossen van verhoudings-problemen. Het rekenen met verhoudingen en het in elkaar omzetten van breuken, procenten en verhoudingen. Rekenen met schaal en samengestelde grootheden.	S	60 min.	1 25	✓
3	PTA4	Domein meten en meetkunde		Het gebruik van maten en meeteenheden, het aflezen van meetinstrumenten, het aflezen van maten uit tekeningen, het gebruik van (eigen) referentiematen, in een situatie een geschikte maateenheid kiezen, het omrekenen van meeteenheden en het berekenen van lengte, omtrek, oppervlakte en inhoud. Het lezen, interpreteren en tekenen van figuren, het gebruik van plattegronden, coördinaten, richtingen, locatiesystemen om plaatsen in de ruimte en routes te beschrijven, het gebruik van namen van vlakke en ruimtelijke figuren en het interpreteren van tweedimensionale interpretaties van ruimtelijke objecten en andersom.	S	60 min.	1 25	✓
4	PTA4	Domein verbanden		Het lezen, interpreteren, beschrijven, verwoorden, schetsen en tekenen van tabellen, (het verloop van) grafieken en van diagrammen. Ook het hanteren van formules maakt deel uit van dit domein. In voorkomende gevallen kan een kandidaat in beschrijvingen, tekeningen en tabellen regelmatige patronen herkennen en in woorden beschrijven.	S	60 min.	1 25	✓
							100%	

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging g	%	herkans-baar
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Het weer	NASK1/K/12	Het meten van temperatuur en luchtdruk toepassen, ontstaan van wolken en neerslag omschrijven en diverse weersverschijnselen toelichten.	S	60 min.	2	9,5	✓
2	PTA3	Licht	NASK1/K/7	Diverse aspecten van lichtbundels beschouwen en de werking van lenzen, spiegels en het menselijk oog toepassen.	S	60 min.	2	9,5	✓
3	PTA3	Materie en Straling	NASK1/K/10, 11	Diverse aspecten van atomen en moleculen beschouwen en het ontstaan, werking en gevolg van radioactieve straling beschouwen.	S	60 min.	2	9,5	✓
PTA leerjaar 4									
4	PTA4	Kracht en beweging	NASK1/K/9	Eigenschappen van krachten toepassen en samenstellen, diagrammen van bewegende voorwerpen interpreteren, gemiddelde snelheid berekenen en veiligheidsmaatregelen verklaren.	S	120 min.	4	19	✓
5	PTA4	Elektriciteit en schakelingen	NASK1/K/5	Schakelingen maken, analyseren en hier berekeningen op toepassen. Beveiligingen voor elektriciteit verklaren en toepassen en keuzes voor elektrische apparaten beargumenteren. De werking van dynamo en transformator beschrijven.	S	120 min.	4	19	✓
6	PTA4	Examenvaardigheid	NASK1/K/1 t/m 12	Toetsing van alle belangrijke examenstof	S	120 min.	6	29	✓
7	PTA4	Praktische Opdracht	NASK1/K/1, 2,3	Natuurkundige vaardigheden en grootheden beheersen en deze toepassen. Een onderzoek doen en een ontwerpproces uitvoeren en evalueren.	PO	n.v.t.	1	4,5	---
							100%		

Opmerkingen / toelichtingen

- **exameneenheden**

Zie volgende pagina voor de kerndeel namen en verdeling examenstof over het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE)

Verdeling van de examenstof over centraal examen en schoolexamen

Toelichting				
Het eindexamen natuur- en scheikunde 1 bestaat uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE).				
Het SE heeft betrekking op de exameneenheden in onderstaande tabel waar in kolom [SE (verplicht)] en kolom [SE (schoolkeuze)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - Hoe elke SE-toets wordt afgenomen zie je in bovenstaande kolom [Toetsvorm]. - Het eindcijfer van het SE wordt volgens bovenstaande weging bepaald. Dit cijfer wordt afgerond op één decimaal. 				
Het CE heeft betrekking op de exameneenheden waar in kolom [CE (verplicht)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - De normering voor het berekenen van het eindcijfer voor het CE wordt, na afname van het centraal examen, door het College voor Toetsen en Examens bepaald. 				
Het eindcijfer is het gemiddelde van het eindcijfer SE en het CE-cijfer.				
<ul style="list-style-type: none"> - Dit eindcijfer wordt afgerond op een geheel getal. 				
vmbo-kbl exameneenheden		SE (verplicht)	SE (schoolkeuze)	CE (verplicht)
NASK1/K/1	Oriëntatie op leren en werken	K		
NASK1/K/2	Basisvaardigheden	K		
NASK1/K/3	Leervaardigheden in het vak natuurkunde	K		K
NASK1/K/4	Stoffen en materialen		K	K
NASK1/K/5	Elektrische energie		K	K
NASK1/K/6	Verbranden en verwarmen		K	K
NASK1/K/7	Licht en beeld	K		
NASK1/K/8	Geluid		K	K
NASK1/K/9	Kracht en veiligheid		K	K
NASK1/K/10	Bouw van de materie	K		

PTA vak Biologie

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging %	herkansbaar	
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Organen en cellen/ Ordering	BI/K/3, 4, 5 en 6	Cellen staan aan de basis / Schimmels en bacteriën / indeling planten- en dierenrijk	D	90 min.	1	5,27	✓
2	PTA3	Regeling / Zintuiglijke waarneming	BI/K/11	De werking van zenuwstelsel, zintuigstelsel en hormoonstelsel	D	90 min.	2	10,52	✓
3	PTA3	Stevigheid en beweging / Evolutie	BI/K/8,13	Houding, beweging en conditie / Verandering van erfelijke eigenschappen in de tijd	D	60 min.	1	5,27	✓
4	PTA3	Mens en Milieu	BI/K/ 6,7	Planten en dieren en hun samenhang / Mensen beïnvloeden hun omgeving	PO	n.v.t	1	5,27	---
5	PTA3	Voortplanting en ontwikkeling / Erfelijkheid	BI/K/6, 7,12 en 13	Voortplanting, Groei, vorm en functie van seksueel gedrag / Doorgeven van erfelijke eigenschappen	D	90 min.	2	10,52	✓
PTA leerjaar 4									
6	PTA4	Planten / Ecologie	BI/K/6, 7, 9	Fotosynthese, assimilatie en verbranding / Het plantenrijk: bouw en functie/ Planten en dieren en hun samenhang	D	90 min.	4	21,05	✓
7	PTA4	Gaswisseling / Transport	BI/K/9	De bouw, werking en functie van het ademhalingsstelsel, het hart en Bloedvatenstelsel	D	90 min.	4	21,05	✓
8	PTA4	Voeding en Vertering / Opslag, Uitscheiding en Bescherming	BI/K/9, 10	De bouw, werking en functie van het: verteringsstelsel / uitscheidingsstelsel / Bescherming tegen infectieziekten	D	90 min.	4	21,05	✓
9	PTA4	Practicumkaart*	BI/K/1, 2, 3	Microscopie, determineren, indicatoren, Onderzoek vaardigheden (Plan + uitvoering+ verslaglegging) , Samenwerken	HD	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	---

									100%	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------	--

Opmerkingen / toelichtingen

- **exameneenheden**

Zie volgende pagina voor de kerndeel namen en verdeling examenstof over het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE)

* Het practicumdossier wordt formatief beoordeeld. Alle practica moeten voldaan zijn. Beoordeling met V/NV (voldaan / niet voldaan).

Verdeling van de examenstof over centraal examen en schoolexamen

Toelichting				
Het eindexamen biologie bestaat uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE).				
Het SE heeft betrekking op de exameneenheden in onderstaande tabel waar in kolom [SE (verplicht)] en kolom [SE (schoolkeuze)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - Hoe elke SE-toets wordt afgenomen zie je in bovenstaande kolom [toetsvorm]. - Het eindcijfer van het SE wordt volgens bovenstaande weging bepaald. Dit cijfer wordt afgerond op één decimaal. 				
Het CE heeft betrekking op de exameneenheden waar in kolom [CE (verplicht)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - De normering voor het berekenen van het eindcijfer voor het CE wordt, na afname van het centraal examen, door het College voor Toetsen en Examens bepaald. 				
Het eindcijfer is het gemiddelde van het eindcijfer SE en het CE-cijfer.				
<ul style="list-style-type: none"> - Dit eindcijfer wordt afgerond op een geheel getal. 				
vmbo-kbl exameneenheden		SE (verplicht)	SE (schoolkeuze)	CE (verplicht)
BI/K/1	Oriëntatie op leren en werken	K		
BI/K/2	Basisvaardigheden	K		
BI/K/3	Leervaardigheden in het vak biologie	K		K
BI/K/4	Cellen staan aan de basis		K	K
BI/K/5	Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk	K		
BI/K/6	Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend		K	K
BI/K/7	Mensen beïnvloeden hun omgeving	K		
BI/K/8	Houding, beweging en conditie	K		
BI/K/9	Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding		K	K
BI/K/10	Bescherming	K		
BI/K/11	Reageren op prikkels		K	K

BI/K/12	Van generatie op generatie		K	K
BI/K/13	Erfelijkheid en evolutie	K		

PTA vak Economie

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

vlg nr.	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets duur	weging %	herkans baar	
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Consumptie Consumptie en consumentenorganisaties	EC/K/2, 3, 4A, 4B	Consumentengedrag: keuzes, behoeftes, beïnvloeding van bedrijven, budgetteren, inkomen berekenen, vergelijken, consumentenrecht en consumeren.	S	90 min.	2	10	✓
2	PTA3	Arbeid, productie en bedrijfsleven	EC/K/2, 3, 5A, 5B	Consumentengedrag: inkomen en functies van geld en lenen - verkrijgen van vreemd geld, spaar- en leningsvormen, banken, verzekeringen en de samenhang tussen consumptie	S	90 min.	2	10	✓
3	PTA3	Overheid, internationaal en milieu	EC/K/1, 6, 7, 8	Producentengedrag: kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeids- verdeling en productiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid	S	90 min.	2	10	✓
4	PTA3	Rekenvaardigheden	EC/K/2	Basisvaardigheden economisch rekenen	S	90 min.	2	10	---
PTA leerjaar 4									
5	PTA4	Consumptie Consumptie en consumentenorganisaties Natuur en milieu	EC/K/2, 3, 4A, 4B, 8	Consumentengedrag zoals keuzes, behoeften, inkomen en de functies van geld en lenen, productie en het milieu	S	90 min.	3	15	✓
6	PTA4	Arbeid en Productie Natuur en milieu	EC/K/1, 2, 3, 5A, 8	Producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeids- verdeling en productiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid	S	90 min.	3	15	✓
7	PTA4	Overheid en Bestuur	EC/K/6	Sociale, economische en financiële functies van de overheid - de samenhang tussen consumptie	S	90 min.	3	15	✓
8	PTA4	Internationale ontwikkelingen	EC/K/7	Internationale handel	PO	n.v.t.	3	15	---

Verdeling van de examenstof over centraal examen en schoolexamen

Toelichting				
Het eindexamen economie bestaat uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE).				
Het SE heeft betrekking op de exameneenheden in onderstaande tabel waar in kolom [SE (verplicht)] en kolom [SE (schoolkeuze)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - Hoe elke SE-toets wordt afgenomen zie je in bovenstaande kolom [toetsvorm]. - Het eindcijfer van het SE wordt volgens bovenstaande weging bepaald. Dit cijfer wordt afgerond op één decimaal. 				
Het CE heeft betrekking op de exameneenheden waar in kolom [CE (verplicht)] een 'K' staat.				
<ul style="list-style-type: none"> - De normering voor het berekenen van het eindcijfer voor het CE wordt, na afname van het centraal examen, door het College voor Toetsen en Examens bepaald. 				
Het eindcijfer is het gemiddelde van het eindcijfer SE en het CE-cijfer.				
<ul style="list-style-type: none"> - Dit eindcijfer wordt afgerond op een geheel getal. 				
vmbo-kbl exameneenheden		SE (verplicht)	SE (schoolkeuze)	CE (verplicht)
EC/K/1	Oriëntatie op leren en werken	K		
EC/K/2	Basisvaardigheden	K		
EC/K/3	Leervaardigheden in het vak economie	K		K
EC/K/4A	Consumptie		K	K
EC/K/4B	Consumptie en consumentenorganisaties	K		
EC/K/5A	Arbeid en productie		K	K
EC/K/5B	Arbeid en bedrijfsleven	K		
EC/K/6	Overheid en bestuur	K		
EC/K/7	Internationale ontwikkelingen		K	K
EC/K/8	Natuur en milieu	K		

PTA vak Bewegingsonderwijs (BO)

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging %	herkans-baar	
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Doelspelen	K2/K3/K4	De leerling kan alleen en in samenwerking een spel uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
2	PTA3	Tik- en afgooispeel	K2/K3/K4	De leerling kan in samenwerking een spel uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
3	PTA3	Terugslagspel	K2/K3/K4	De leerling kan alleen en in samenwerking een spel uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
4	PTA3	Turnen	K5	De leerling kan alleen een turnactiviteit uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
5	PTA3	Fitness + Conditie	K6/K7	De leerling kan alleen en in samenwerking een conditionele en kracht activiteiten uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
6	PTA3	Zelfverdediging	K2/K3/K4/K8	De leerling kan alleen en in samenwerking een zelfverdedigingsvorm uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
PTA leerjaar 4									
7	PTA4	Doelspelen	K2/K3/K4	De leerling kan alleen en in samenwerking een spel uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
8	PTA4	Tik- en afgooispeel	K2/K3/K4	De leerling kan in samenwerking een spel uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
9	PTA4	Terugslagspel	K2/K3/K4	De leerling kan alleen en in samenwerking een spel uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
10	PTA4	Turnen	K5	De leerling kan alleen een turnactiviteit uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
11	PTA4	Fitness + Conditie	K6/K7	De leerling kan alleen en in samenwerking een conditionele en kracht activiteiten uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
12	PTA4	Zelfverdediging	K2/K3/K4/K8	De leerling kan alleen en in samenwerking een zelfverdedigingsvorm uitvoeren.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓
13	PTA4	Sportoriëntatie	K1/K9	De leerling neemt alleen en in samenwerking actief deel aan minimaal 2 activiteiten in het kader van sport oriëntatie.	P	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	✓

Opmerkingen / toelichtingen

De vakgroep bewegingsonderwijs geeft geen cijfers, maar werkt op formatieve wijze met voldaan of niet voldaan over de verplichte examenonderdelen.

Wanneer een leerling alle stappen op een goede wijze heeft ingevuld krijgt een leerling een “voldaan”. Wanneer een van deze punten niet goed zijn uitgevoerd krijgt een leerling een “niet voldaan”. Vervolgens blijft de leerling zich door ontwikkelen tot er voldoende vordering/ontwikkeling zichtbaar is dat het alsnog met een “voldaan” kan worden afgesloten.

Elk onderdeel moet aan het eind van klas 4 met een “voldaan” zijn afgesloten om zo BO af te kunnen sluiten met een voldoende.

De voortgang is bij te houden via Magister.

De inhoud van de stappen is te volgen via het leerling account van de Sportfolio App.

PTA vak Maatschappijleer

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging %	herkans-baar	
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Vraagstukken	ML1/K/1/3	Oriënteren op het belang van maatschappijleer. Innemen van een standpunt.	S	60 min.	1	14,2	✓
2	PTA3	Samenleving	ML1/K/4	Beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving.	PO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	---
3	PTA3	Politiek	ML1/K/6	Herkennen van vormen van macht	S	60 min.	2	28,7	✓
PTA leerjaar 4									
4	PTA4	Burgerschap	ML1/K/2	Toepassen van basisvaardigheden met betrekking op communiceren en samenwerken.	S	60 min.	1	14,2	✓
5	PTA4	Mediawijs	ML1/K/7	Beschrijven hoe beeldvorming tot stand kan komen.	S	60 min.	1	14,2	✓
6	PTA4	Criminaliteit	ML1/K/5	Beschrijven wat sociale verschillen zijn en hoe die veroorzaakt worden.	S	60 min.	2	28,7	✓
								100%	

PTA vak CKV (Culturele en kunstzinnige vorming)

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging g	%	herkans-baar
PTA leerjaar 3									
1	PTA3	Culturele activiteiten	KV/K/1, 2, 3, 4.	De leerling ervaart en beleeft in de praktijk 4 verschillende kunstdisciplines. De ervaring wordt geëvalueerd en gereflecteerd in het portfolio.	D	n.v.t.	1	25	✓
2	PTA3	Praktische opdracht	KV/K/1, 2, 3, 4.	De leerling maakt één groot werkstuk welke een verdieping is van de eerder ervaren kunstdiscipline. Een foto of digitale versie en een evaluatie van het eindproduct wordt opgeslagen in het portfolio.	PO	n.v.t.	1	25	✓
3	PTA3	Presentatie	KV/K/1, 2, 3, 4.	De leerling maakt en houdt een presentatie voor een groep mensen. De digitale versie van de presentatie wordt opgeslagen in het portfolio.	M	n.v.t.	1	25	✓
4	PTA3	Portfolio	KV/K/1, 2, 3, 4.	De leerling documenteert en reflecteert alle ervaringen uit punt 1, 2 & 3 in een digitaal portfolio.	D	n.v.t.	1	25	✓
								100%	

PTA vak LOB (loopbaanoriëntatie en begeleiding)

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging %		herkans-baar
1	PTA	LOB activiteiten	LOB	Activiteiten die mogelijk zijn in het kader van LOB: <ul style="list-style-type: none"> • Minstens één LOB opdracht bij het profielvak afronden • Kiezen van 4 (GL 2) beroepsgerichte keuzevakken en de keuze motiveren tijdens loopbaanreflectiegesprekken • Minstens één LOB opdracht bij elk keuzevak afronden • Stage behorend bij het bedrijf/de instelling die past bij de keuze en daarvan verslag leggen aan de hand van opdrachten. • Deelname aan loopbaangesprekken • Meeloopdag op een mbo opleiding in de lijn van de keuze 	HD	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	---
Opmerkingen / toelichtingen									
<ul style="list-style-type: none"> • Doel LOB heeft tot doel dat je je oriënteert op de wereld van arbeid en beroep en dat je in staat bent een keuze te maken voor een vervolgopleiding. Dat doe je op basis van zogenaamde loopbaancompetenties. Deze loopbaancompetenties ontwikkel je tijdens stage en opdrachten. Tijdens zogenaamde loopbaanreflectiegesprekken praat je met je mentor en/of vakdocent over je voortgang, over wat je gedaan hebt in het kader van LOB en welke stappen je hebt gezet en gaat zetten. • LOB loopt als een rode draad door alle beroepsgerichte vakken, maar ook loopbaanreflectiegesprekken, stage en aparte LOB opdrachten horen hierbij. 									
<ul style="list-style-type: none"> • Examen Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB) wordt niet afgesloten met een centraal examen, maar alléén in het schoolexamen. Dit schoolexamen bestaat uit opdrachten die uitgevoerd moeten worden in leerjaar 3 en 4. 									
<ul style="list-style-type: none"> • LOB moet met een voldoende worden afgesloten en wordt afgevinkt als handelingsdeel in het PTA LOB. 									

PTA vak Stage

leerweg kbl

schooljaar 2025/2026

volg nr	periode	omschrijving	kerndeel	inhoud onderwijsprogramma	toets-vorm	toets-duur	weging %	herkans-baar	
PTA leerjaar 4									
1	PTA4	Aanwezigheid	n.v.t.	De leerling heeft het minimale aantal uren stage gelopen en is voor minimaal 80% aanwezig geweest (bij een te hoog aantal verzuimdagen heeft de leerling deze ingehaald om de 80% aanwezigheid alsnog te behalen)	HD	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	---
2	PTA4	Tussentijdse beoordeling	n.v.t.	De leerling heeft een voortgangsgesprek met tussentijdse beoordeling gehad	HD	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	---
3	PTA4	Opdrachten	n.v.t.	De leerling heeft de gevraagde / afgesproken werkzaamheden tijdens de stage uitgevoerd en afgerond en/of opdrachten uit het stageboek gemaakt en afgerond	HD	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	---
4	PTA4	Eindbeoordeling	n.v.t.	De leerling heeft een eindgesprek met eindbeoordeling gehad op basis waarvan de stagebegeleider en praktijkbegeleider/stageverlener de stage als voldaan kan aanmerken	HD	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	---

Stage vmbo-kbl leerjaar 4
<p>Doel</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het kader van praktijkgericht leren is voor de leerling op Het Perron de stage een wezenlijk onderdeel van hun ontwikkeling. De stage biedt een oriëntatie op studie en toekomstig beroep van de leerlingen. Zij maken kennis met de wereld van werk en beroep in een bedrijf en doen kennis en ervaring op met de werkzaamheden. Ze zien hoe het reilt en zeilt in een bedrijf en voeren desgevraagd praktijkopdrachten uit. Stage is “werken aan leren en leren van werken”. Door dicht bij de praktijk van de werkvloer te blijven is de stap naar de arbeidsmarkt relatief klein en optimaliseert Het Perron de kansen voor leerlingen en studenten op een vervolgopleiding en/of baan. • Op Het Perron werken wij vanuit de overtuiging dat een succesvolle overgang van school naar een (toekomstige) werkplek een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van leerlingen, ouder(s) / verzorger(s), onderwijs en werkgevers. De jongeren om wie het gaat hebben er recht op dat we onze krachten bundelen en het maximale uit onszelf en de samenwerking halen. • De stage in leerjaar vier van het VMBO heeft de intentie om alle leerlingen gedurende een periode als werknemer in zijn of haar toekomstige beroep ervaring te laten opdoen. Het betreft dus een externe stage. In uitzonderlijke situaties kan gekozen worden voor een interne stage.
<p>Stageperiode</p> <ul style="list-style-type: none"> • De stage in leerjaar 4 vindt plaats op minimaal één dag in de week (in de regel is dit de vrijdag), elke schoolweek, grofweg in de periode van start schooljaar tot start van het centrale examen (meestal april). • De leerling loopt minimaal 6 en maximaal 9 uur per dag stage.
<p>Stageverloop</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iedere stage start met een kennismakingsgesprek tussen stagebegeleider en leerling. In dit gesprek zal afgetast worden waar de interesse van de leerling ligt aangaande de keuze van de stageplaats waarna een kennismakingsgesprek bij het bedrijf of instelling plaats vindt. 2. Er zal een stagecontract opgesteld worden en door alle partijen (leerling, school, stageverlener en ouder/verzorger) ondertekend worden. Door het ondertekenen van dit stagecontract gaan alle partijen een verbintenis met elkaar aan en gaan zij ervan uit dat iedere partij zich aan de gemaakte (bindende) afspraken houdt. 3. Voor de leerling geldt dat de stagebegeleider met regelmaat contact met de stageverlener heeft. Daarnaast heeft hij samen met de stageverlener en de leerling minstens één voortgangs- en één eindgesprek per stageperiode. Tijdens dit, door de stagebegeleider geïnitieerde gesprek, wordt er ook een tussentijdse- of eindbeoordeling ingevuld en ondertekend.
<p>Aanwezigheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling zorgt ervoor dat hij op jaarbasis minimaal 80% van de stage aanwezig is.
<p>Ziek? In geval van ziekte zal de leerling zijn stagebedrijf/instelling hiervan telefonisch op de hoogte brengen. Van de ouder/verzorger wordt verwacht dat hij/zij de leerling op school ziek meldt.</p>
<p>Stageopdrachten en stageboek</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerling maakt de aan hem opgedragen stageopdrachten. De stageopdrachten worden door de praktijkbegeleider beoordeeld. De leerling vult tijdens de stage het stageboek in en laat dit ook door de stageverlener invullen. In het stageboek wordt verslag gedaan van de werkzaamheden, ontwikkeling en feedback van de individuele leerling.

Afsluiting stage

- Het stageboek wordt aan het eind van de stageperiode door de stagebegeleider ingenomen en vormt naast de tussen- en eindbeoordeling en de beoordeling van de eventuele stageopdrachten de totale schoolse beoordeling van de stage. Uiteindelijk wordt de stage in het PTA als **Voldaan** aangemerkt als alle hierboven beschreven onderdelen met een voldoende zijn beoordeeld.
- De stage moet aan het eind van klas 4 met een “voldaan” zijn afgesloten om aan het centraal examen deel te mogen nemen.

Afsluiting stage

- Het stageboek wordt aan het eind van de stageperiode door de stagebegeleider ingenomen en vormt naast de tussen- en eindbeoordeling en de beoordeling van de eventuele stageopdrachten de totale schoolse beoordeling van de stage. Uiteindelijk wordt de stage in het PTA als **Voldaan** aangemerkt als alle hierboven beschreven onderdelen met een voldoende zijn beoordeeld.
- De stage moet aan het eind van klas 4 met een “voldaan” zijn afgesloten om aan het centraal examen deel te mogen nemen.